

(Unofficial Translation)

ສຳນັກງານຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດດ້ານສິທິມະນຸດ

**ໜ້າທີ່ມອບໝາຍຂອງຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານການສົ່ງເສີມ ແລະປົກປ້ອງສິດໃນການອອກສຽງ;
ຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສິດໃນການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະສະມາຄົມຢ່າງສັນຕິ;
ແລະຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສະຖານະພາບຂອງນັກປົກປັກຮັກສາສິທິມະນຸດ**

ເອກະສານອ້າງອີງ: AL

LAO 1/2015:

29 ພຶສະພາ 2015

ທ່ານຜູ້ມີກຽດ,

ພວກຂ້າພະເຈົ້າຖືເປັນກຽດໃນການນຳສະເໜີຕໍ່ທ່ານ ໃນຖານະຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານການສົ່ງເສີມ ແລະປົກປ້ອງສິດໃນການອອກສຽງ, ຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສິດໃນການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະສະມາຄົມຢ່າງສັນຕິ; ແລະຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສະຖານະພາບຂອງນັກປົກປັກຮັກສາສິທິມະນຸດ ອີງຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງຄະນະຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ດ້ານສິທິມະນຸດ ທີ່ 25/2, 24/5, ແລະ 25/18.

ກ່ຽວເນື່ອງກັບຈຸດນີ້, ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຈຸດປະສົງນຳສະເໜີຕໍ່ບັນດາທ່ານຕາງໜ້າລັດຖະບານ ຜູ້ມີກຽດ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທີ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບຮ່າງດຳລັດວ່າດ້ວຍສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ທີ່ຈະຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະມາດຖານສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດເສລີພາບດ້ານການພົວພັນ ແລະສິດເສລີພາບດ້ານການອອກສຽງ, ຖ້າຫາກວ່າດຳລັດສະບັບນີ້ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ.

ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບ:

ປະຈຸບັນ ກະຊວງພາຍໃນ ກຳລັງທົບທວນດຳລັດເພື່ອຄວບຄຸມສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ການອະນຸມັດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່

ມາດຕາ 4 ລະບຸວ່າ ຕ້ອງມີການອະນຸມັດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກລັດກ່ອນ ສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ຈິ່ງຈະສາມາດໃຫ້ບໍລິການ, ຊ່ວຍເຫຼືອ, ແລະຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກແກ່ສັງຄົມ. ອີງຕາມມາດຕາ 4, ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກລັດຈະເປັນຜູ້ອະນຸມັດການຮັບທຶນ ແລະຮ່ວມມືລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ກັບສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ.

ມາດຕາ 12 ຫາ 19 ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກລັດ ສາມາດອະນຸຍາດ ຫຼືປະຕິເສດ

ການກໍ່ຕັ້ງສະມາຄົມ. ຂັ້ນຕອນຂອງການອະນຸມັດລວມມີ ການອະນຸມັດການສະເໜີຄະນະ ກໍ່ຕັ້ງສະມາຄົມ, ກອງປະຊຸມສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ, ແລະລະບຽບຄຸ້ມຄອງສະມາຄົມ ລວມເຖິງ ຄະນະບໍລິຫານສະມາຄົມ. ມາດຕາດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໄດ້ລະບຸວ່າການປະຕິເສດການຮັບຮອງເອົາ ນັ້ນ ຕ້ອງຢືນຢູ່ບົນພື້ນຖານອັນໃດ, ທັງບໍ່ໄດ້ລະບຸລະອຽດວ່າມີຂັ້ນຕອນໃຫ້ຜູ້ສະໝັກສາມາດ ຮ້ອງຂໍການທົບທວນໃໝ່ໄດ້ບໍ່.

ຮ່າງດໍາລັດນີ້ ເບິ່ງຄືບໍ່ເຂົ້າໃຈເຖິງສະມາຄົມທີ່ບໍ່ໄດ້ລົງທະບຽນ, ເຊິ່ງກົງກັນຂ້າມກັບກົດໝາຍ ສາກົນ ແລະມາດຖານກ່ຽວກັບເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ.

ມາດຕາ 65 ອະນຸມັດໃຫ້ໜ່ວຍງານກວດສອບ, ເຊິ່ງປະກອບມີຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ, ອົງການກວດສອບລັດຖະບານ ແລະອົງການກວດສອບອິສະຫຼະ, ສາມາດກວດສອບປະ- ຫວັດຂອງຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ, ຄະນະຂົນຂວາຍ, ແລະຄະນະບໍລິຫານສະມາຄົມ.

ອົງປະກອບເພື່ອສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ຫຼືມູນິທິ

ຈຳນວນສະມາຊິກທີ່ຕ້ອງການສໍາລັບການຂຶ້ນທະບຽນສະມາຄົມແມ່ນອ່າວຫຼາຍ. ມາດຕາ 7 ລະບຸວ່າ ສະມາຄົມທີ່ເຮັດວຽກລະດັບປະເທດ ຄວນມີສະມາຊິກຢ່າງໜ້ອຍ 25 ຄົນ; ສະມາ- ຄົມທີ່ເຮັດວຽກລະດັບແຂວງ ຫຼືກໍາແພງນະຄອນ ຄວນມີສະມາຊິກຢ່າງໜ້ອຍ 15 ຄົນ; ແລະ ສະມາຄົມທີ່ເຮັດວຽກລະດັບເມືອງ ຫຼືບ້ານ ຄວນມີສະມາຊິກຢ່າງໜ້ອຍ 10 ຄົນ. ສໍາລັບສະ- ມາຄົມທີ່ລົງເລິກວິຊາສະເພາະ, ຂະແໜງການ, ຫຼືຂອບເຂດພູມສັນຖານ, ຈຳນວນສະມາຊິກ ຈະໄດ້ຮັບພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີໄປ ເຊິ່ງເປັນຊ່ອງຫວ່າງໃຫ້ກັບຄວາມບໍ່ໂປ່ງໃສໃນການ ເຮັດວຽກ ແລະຄວາມສາມາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່.

ໃນດ້ານມູນິທິ, ຕ້ອງມີງົບປະມານຂັ້ນຕົ້ນສ້າງຕັ້ງທີ່ 100,000,000 ກີບ (ປະມານ 12,000 ໂດລາສະຫະລັດ) ເພື່ອເຮັດວຽກລະດັບປະເທດ. ສໍາລັບມູນິທິ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ຫຼືກໍາ- ແພງນະຄອນ, ແລະຂັ້ນເມືອງ ຫຼືບ້ານ ກໍ່ຕ້ອງມີງົບປະມານຂັ້ນຕົ້ນຈຳນວນຫຼາຍ ເຊັ່ນກັນ ຄື 50,000,000 ກີບ ແລະ 20,000,000 ກີບ ຕາມລຳດັບ.

ການແຍກປະເພດສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ອີງຕາມພື້ນທີ່ພູມສາດທີ່ເຂົາເຮັດວຽກ (ຄືດັ່ງທີ່ກ່າວ ຂ້າງເທິງ, ລະດັບປະເທດ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະກໍາແພງນະຄອນ) ເປັນການຈຳກັດຄວາມສາ- ມາດຂອງເຂົາທີ່ຈະເຮັດວຽກໄດ້ຢ່າງອິສະຫຼະ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ, ອົງກອນທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ຫຼືກໍາແພງນະຄອນ ຈະບໍ່ມີສິດເຮັດວຽກລະດັບປະເທດ (ມາດຕາ 8).

ຂໍ້ຈຳກັດ

ມາດຕາ 4 ລະບຸວ່າ ສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ສາມາດສະໜອງຄໍາແນະນໍາ ແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ

ແກ່ກະຊວງ, ອົງກອນ, ພະແນກ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ “ອີງຕາມນະໂຍບາຍຂອງ ພັກ, ແຜນພັດທະນາປະເທດຂອງລັດ, ກົດໝາຍ ແລະຂໍ້ກຳນົດຂອງຊາດ”. ມາດຕາເຫຼົ່ານີ້ ຈຳກັດຢ່າງຮຸນແຮງຄວາມສາມາດຂອງສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ໃນການເຮັດວຽກຢ່າງອິສະຫຼະ ປາສະຈາກການແຊກແຊງຂອງລັດ.

ມາດຕາ 24 ຫ້າມສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ “ຖືໂອກາດນຳໃຊ້ເສລີພາບດ້ານການອອກສຽງ... ເພື່ອຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະຂໍ້ກຳນົດ; ເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນໄພຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຄວາມປອດໄພ, ແລະຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງຊາດ, ອິສະຫຼະພາບຂອງຄົນອື່ນ, ແລະປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ແລະຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ; ເຮັດໃນສິ່ງທີ່ແບ່ງແຍກຄວາມສາ- ມັກຄີໃນຊາດ, ພື້ນທີ່, ແລະຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ; ທຳລາຍຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ສ່ວນລວມ, ແລະສ່ວນຕົວ; ປອມແປງ, ໂອນຖ່າຍ, ໃຫ້ເຂົ້າ ຫຼືຢືມໃບອະນຸຍາດຂອງສະມາຄົມ ຫຼືມູນິທິ ໃນທາງໃດໆ; ສະໜັບສະໜູນຄວາມຮຸນແຮງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະລະບຽບ”. ຂໍ້ຫ້າມສ່ວນຫຼາຍທີ່ລະບຸໃນມາດຕາ 24 ບໍ່ປະກອບມີຄວາມສົນໃຈທີ່ພຽງພໍ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 22 ວັກທີ 2 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງພົນລະເມືອງ ແລະສິດດ້ານການເມືອງ...

ສະມາຄົມ ຫຼືມູນິທິ ທີ່ລະເມີດມາດຕາ 24 ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນຮ່າງດຳລັດ ອາດຖືກສັ່ງປິດ (ມາດຕາ 45). ເຫດຜົນອື່ນທີ່ອາດຖືກສັ່ງປິດ ລວມມີ ເມື່ອສະມາຄົມ ຫຼືມູນິທິ ເຮັດວຽກ “ທີ່ ຂັດກັບ ນະໂຍບາຍ ແລະແນວທາງຂອງພັກ, ຫຼືຂອງກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການຂອງລັດ; ບໍ່ ສົ່ງບົດ ລາຍງານປະຈຳປີ ກ່ຽວກັບອົງກອນ, ການປະຕິບັດວຽກ, ແລະການເງິນໃຫ້ກັບເຈົ້າ-ໜ້າກ່ຽວ ຂ້ອງ ຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາ 2 ປີ, ຫຼືສຳເລັດຈຸດປະສົງທີ່ຕັ້ງໄວ້ໃນລະບຽບຂອງອົງ-ກອນແລ້ວ”. ມາດຕາ 45 ບໍ່ຜ່ານຂໍ້ຫ້າມທີ່ອະນຸໂລມໄດ້ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສິທິມະນຸດສາກົນ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ, ຍັງບໍ່ກະຈ່າງແຈ້ງວ່າເມື່ອໃດຈິ່ງຖືໄດ້ວ່າສະມາຄົມໜຶ່ງ ໄດ້ບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງ ຕົນ ຫາກຈຸດປະສົງນັ້ນ ກ່ຽວພັນກັບບັນຫາສິທິມະນຸດ ແລະການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ. ມາດຕາ 45 ຍັງບໍ່ໄດ້ລະບຸອີກວ່າ ຄຳສັ່ງຍຸບສະມາຄົມ ສາມາດຖືກນຳໄປຟ້ອງຮ້ອງຕໍ່ສານ ໄດ້ບໍ່.

ການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນ

ມາດຕາ 49 ລະບຸວ່າ ສະມາຄົມ ແລະມູນິທິ ສາມາດຮັບທຶນໄດ້ເຖິງ 50,000,000 ກີບ (ປະ- ມານ 6,000 ໂດລາສະຫະລັດ). ຖ້າຈຳນວນເງິນສູງກວ່ານັ້ນ, ທາງສະມາຄົມ ຫຼືມູນິທິຕ້ອງ ລາຍງານໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ມີອຳນາດ, ແລ້ວໃຫ້ເພິ່ນຕັດສິນຕາມວິຈາລະນະຍານ ວ່າຈະໃຫ້ ສະມາຄົມ ແລະມູນິທິນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນັ້ນບໍ່.

ໄດ້ມີການແຈ້ງຄວາມກັງວົນວ່າຂໍ້ກຳນົດໃນຮ່າງດຳລັດນີ້ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ

ມາດຖານດ້ານສິນທິມະນຸດສາກົນ ທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງອິສະຫຼະດ້ານການອອກສຽງ ແລະອິສະຫຼະດ້ານການສະມາຄົມ ລວມເຖິງຄວາມສາມາດຂອງສະມາຄົມ ທີ່ຈະເຮັດວຽກຢ່າງອິສະຫຼະ ປາສະຈາກການແຂກແຂງທີ່ເກີນຄວນຈາກລັດ.

ກ່ຽວພັນກັບຂໍ້ເທັດຈິງ ແລະຄວາມກັງວົນທີ່ໄດ້ອ້າງມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ກະລຸນາເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ເອກະສານອ້າງອີງເຖິງກົດໝາຍສາກົນ ທີ່ໄດ້ຕິດຄັດມາກັບຈົດໝາຍສະບັບນີ້ ເຊິ່ງໄດ້ລະບຸເຄື່ອງມື ແລະມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂໍ້ກ່າວຫາດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານີ້.

ເນື່ອງຈາກວ່ານີ້ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ, ພາຍໃຕ້ໜ້າທີ່ມອບໝາຍຈາກຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ດ້ານສິນທິມະນຸດ, ເພື່ອຫາຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຕໍ່ທຸກກໍລະນີທີ່ໄດ້ຖືກສະເໜີມາທາງພວກຂ້າພະເຈົ້າ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າຈະຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງຍິ່ງ ຖ້າທ່ານຈະພິຈາລະນາບັນຫາຕໍ່ໄປນີ້:

1. ກະລຸນາລະບຸຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່ທ່ານຕ້ອງການ ແລະ/ຫຼືຄໍາເຫັນຂອງທ່ານຕໍ່ກັບຂໍ້ກ່າວຫາຂ້າງເທິງນັ້ນ.
2. ກະລຸນາລະບຸລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຮ່າງກົດໝາຍທີ່ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ ແລະອະທິບາຍວ່າ ຂໍ້ກຳນົດຂອງມັນສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຜູກມັດຂອງລັດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສິນທິມະນຸດສາກົນ.
3. ກະລຸນາລະບຸວ່າໄດ້ມີການປຶກສາຫາລື ເຊິ່ງລວມເຖິງການປຶກສາຫາລືກັບອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລ້ວບໍ່.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າຈະຍິນດີທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາຕອບພາຍໃນ 60 ວັນ. ຄໍາຕອບຈາກຕາງໜ້າລັດຖະບານຜູ້ມີກຽດ ຈະໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນບົດລາຍງານຕໍ່ຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ດ້ານສິນທິມະນຸດ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ໃນຂະນະທີ່ລໍຖ້າຄໍາຕອບ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຈັດຕັ້ງມາຕະການຊົ່ວຄາວທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນການນັບຖືສິດດ້ານອິສະຫຼະພາບໃນການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະສະມາຄົມຢ່າງສັນຕິ.

ຮຽນມາດ້ວຍຄວາມນັບຖືເປັນຢ່າງສູງ.

ເດວິດ ເຄ (David Kaye)

ຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານການສົ່ງເສີມ ແລະປົກປ້ອງສິດໃນການອອກສຽງ

ໄມນາ ຄີໄອ (Maina Kiai)

ຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສິດໃນການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະສະມາຄົມຢ່າງສັນຕິ

ໄມເຄິນ ຟໍສຕ໌ (Michel Forst)

ຜູ້ລາຍງານພິເສດດ້ານສະຖານະພາບຂອງນັກປົກປັກຮັກສາສິນທິມະນຸດ

Annex

Reference to international human rights law

In connection with above alleged facts and concerns, we would like to refer your Excellency's Government to the right to privacy, freedom of expression and opinion and the right to freedom of association, as per articles 17, 19 and 22 of the International Covenant on civil and political rights, ratified by Lao PDR on 25 September 2009.

In one of his reports (A/HRC/20/27), the Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association stated that “a “notification procedure”, rather than a “prior authorization procedure” that requests the approval of the authorities, to establish an association as a legal entity, complies better with international human rights law” (para. 58). In this context, the Special Rapporteur called upon States “to adopt a regime of notification for the formation of associations, and to allow for the existence of unregistered associations” (A/HRC/23/39 para. 82 (a)).

The Special Rapporteur also indicated that “Members of associations should be free to determine their statutes, structure and activities and make decisions without State interference” (para. 64). In the same report (A/HRC/23/39), the Special Rapporteur also “recognize[d] the right of independent bodies to examine the associations’ records as a mechanism to ensure transparency and accountability, but such a procedure should not be arbitrary and must respect the principle of non-discrimination and the right to privacy as it would otherwise put the independence of associations and the safety of their members at risk.”

In the aforementioned report (A/HRC/23/39), the Special Rapporteur also called upon States “to ensure that associations – registered and unregistered – can seek, receive and use funding and other resources from natural and legal persons, whether domestic, foreign or international, without prior authorization or other undue impediments, including from individuals; associations, foundations or other civil society organizations; foreign Governments and aid agencies; the private sector; the United Nations and other entities.”

In his recommendations (see above mentioned report A/HRC/20/27 para. 84 (a)), the Special Rapporteur further called upon States to “recognize that the rights to freedom of peaceful assembly and of association play a decisive role in the emergence and existence of effective democratic systems as they are a channel allowing for dialogue, pluralism, tolerance and broadmindedness, where minority or dissenting views or beliefs are respected”

We would also like to refer your Excellency's Government to the fundamental principles set forth in the Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms, also known as the UN Declaration on Human Rights Defenders. In particular, we would like to refer to articles 1 and 2 of the Declaration which state that everyone has the right to promote and to strive for the protection and 6

realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels and that each State has a prime responsibility and duty to protect, promote and implement all human rights and fundamental freedoms. In particular, we would like to draw specific attention of your Excellency's Government to articles 5 and 13.